

Златото и среброто ще са отличниците догодина

Ваня Хаджиева,
доктор по икономика

Златото и среброто ще са отличниците на стоковите пазари догодина, коментират анализатори от европейските фондове за търговия на стоковите пазари. Коментарите за цената на златото достигнаха четирицифрени стойности до ниво от 1100 USD за тройунция към края на 2008 г., а среброто се очаква да поскъпне с близо 50% до 22-23 USD за тройунция. Планираните инвестиции в инфраструктурни проекти в Китай и Индия през следващите няколко години ще са фактор за поскъпването на суровините.

В началото на ноември златото се насочи към границата от 800 USD за тройунция като закономерно реагира на поредния рекорден спад на долара спрямо еврото. Високите цени на петрола ще се пренесат като инфлация на потребителските цени, а това ще повиши търсенето на злато като застраховка срещу обезценката, коментират от Barclays Capital.

Рекордните цени не донесоха рекордни печалби

Редом с възхода на цената на петрола към заветните 100 USD за барел големите американски компании започнаха да изнасят тримесечните резултати за печалбите. За разлика от очакванията рекордните цени на петрола не донесоха рекордни печалби за големите петролни корпорации. От доста време петролът прави опити да подобри вечния си рекорд от 1979 г. на 101 USD за барел /преизчислен с инфлацията/, но отчетите с печалбата вървят в обратна посока.

Екхон Mobil например изнесе отчет, в който са отбелязани 10% спад на печалбите през тримесечие, а докладът на BP е още по-плачевен. Печалбите на Chevron, ConocoPhillips и Eni не са по-различни. Единствено при европейските Total и Royal Dutch Shell печалбата се е покачила, но благодарение на разликата във валутните курсове. Според Citigroup

средният спад на печалбите на петролните компании през тримесечие е 15%. За да сме напълно честни, ралито в цената на петрола стана особено силно чак в края на септември, въпреки че този период също се брои към тримесечие. Слабите резултати са вследствие на по-ниските печалби от рафинирана продукция, след като цената на бензина в САЩ беше почти замръзнала по времето, когато петролът отбелязваше рекорд след рекорд.

Няма как обаче да пренебрегнем основната причина за по-ниските печалби, а тя е, че компанията започват да изпитват все по-големи трудности в намирането на по-големи доставки петрол. Според анализатори именно заради по-високата цена на петрола, за да се запазят същите преработвателни обеми на суровината, трябва да се плаща повече. Бензинът по американските бензиностанции остана почти непроменен, което съкрати рязко печалбите.

По-високите потребителски

разходи също са сериозен проблем. Еххон, които се славят с най-добрата финансова дисциплина, обявиха в доклада си скок на разходите за дейността почти два пъти. Липсата на повече квалифицирана работна ръка и оборудване допълнително оскъпява продукцията, като скоро няма да може да се обърне внимание на нови проекти. Според Международната енергийна агенция, ако тенденцията по забавяне въвеждането в експлоатация на нови мощности продължи, светът ще има недостиг от 12.5 млн. барела дневно през 2015 г.

Отново според изследвания на Citigroup средният спад в преработката на суровината е 3.3 %. Ако от общото производство на петролните компании махнем

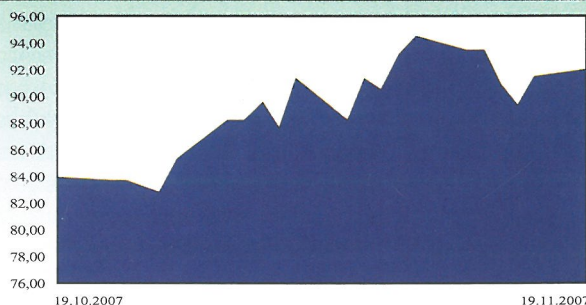
гела на природния газ, спадът в процента преработен петрол изглежда още по-фрапиращ /-9%/. Без значение колко поскъпва петролът, големите компании няма как да печелят от това, ако производството им продължи да се понижава.

Угари ли Бразилия големия джакпот

Бразилската петролна компания Petrobras обяви в началото на ноември новината за открито ново петролно находище на своя територия. Полето „Тупи“, което се намира в залива Душ Сантуш/щата Сао Пауло. Суровината носи оценка 28 по скалата на API, което го прави доста качествен и го отнася към среднолеките

петролни суровини. Според представители на Petrobras запасите се оценяват на около 5 до 8 млрд. барела или половината от досегашните потвърдени петролни залежи на Бразилия. Според компанията добивът на суровината може да започне през следващите 5 до 6 години. Пилотен проект предвижда още през 2010 г. от полето „Тупи“ да се добиват по 100 000 барела петрол дневно. Нещо повече, изследователските работи продължават и в съседни площи, където вероятността да се открият още залежи на петрол е голяма. Очаква се началото на експлоатацията на това поле да позволи на Бразилия да се нареди на едно от първите места по залежи и добив на „черно злато“ в света редом със Саудитска Арабия и Венецуела.

Движение при цените на петрола сорт „Брент“ за периода 19 октомври - 19 ноември 2007 г. в USD/барел

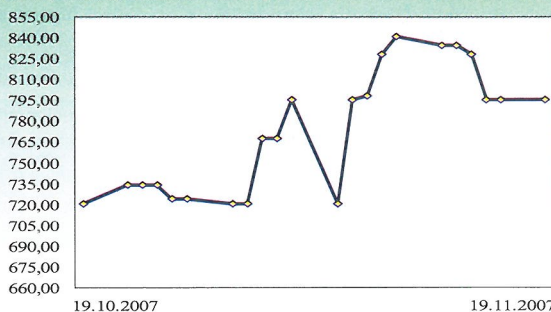

В началото на четвъртата десетдневка на октомври 2007 г. сделките с фючърсни доставки на петрол на IPE се сключват на ниво от 84 USD/барел. Инцидентен спад е регистриран на 25 октомври - 82.81 USD/барел, след който цената на черното злато запазва възходяща тенденция.

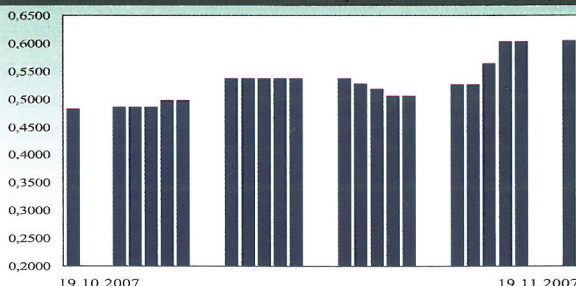
Ноември се характеризира с интензивни ценови флуктуации, които са особено динамични в рамките на първата десетдневка на месеца. Най-ниската регистрирана цена е на 1 ноември - 87.62 USD/барел, а пикът е при ниво от 94.54 USD/барел, съответно на 9 ноември. В края на втората десетдневка на месеца анализаторите регистрират стабилизиране на ценовите позиции на петрола на ниво 92 USD/барел.

Движение при цените на газьола за периода 19 октомври - 19 ноември 2007 г. в USD/тон

В последната десетдневка на октомври цената на газьола регистрира минимални движения в диапазона 720-730 USD/тон. Последният работен ден беше белязан от значително поскъпване - с 47 USD/тон. Този пик запада тенденция на активни ценови флуктуации, чийто спад беше на 5 ноември до ниво от 720.75 USD/тон. На 9 ноември пък беше регистриран и най-високият ценови пик - 840.75 USD/тон. Изменението на цената е в диапазон от 120 USD/тон за пет работни дни. През втората седмица на ноември цената регистрира лека низходяща тенденция, като сделки се сключват на ниво от около 795 USD/тон.

Движение при цените на природния газ за периода 19 октомври - 19 ноември 2007 г. в GBP/куб.м

През третата десетдневка на октомври цената на природния газ на световните борси се запазва сравнително стабилна с минимални ценови движения в диапазона от 0.4820 до 0.5365 GBP/куб. м. В периода 5-16 ноември се наблюдава един пълен цикъл на спад и ръст в цената на природния газ. Ценовият цикъл започва в началото на първата работна седмица на месеца от ниво 0.5365 GBP/куб. м, като в края на седмицата природният газ е поевтинял до 0.5060 GBP/куб. м. На 12 ноември синьото гориво се тързува на 0.5259 GBP/куб. м, следва повишаване на цената до 0.6025 GBP/куб. м, като в рамките на цикъла ръстът е с 965 GBP/куб. м.